

UVOD

Džudo (dž-nježan i do-put, način) je olimpijski sport koji se temelji na tradicionalnoj japanskoj ratničkoj vještini borbe sa naoružanim i nenaoružanim protivnikom jutsu (ju-nježan i jutsu-vještina), a koje svoje porijeklo kao i sumo rvanje, prema istorijskim zapisima densho, vuče stare japanske borbe i vještine chikara-kurabe (Nihon Shoki-Cronicles of Japan) u kojoj su se protivnici borili po cijenu ugleda, časti pa čak i života. Ju jutsu se u daljoj prošlosti izvodio i razvijao pod imenom yawara, wajutsu, kogusoku i dr., u sklopu ostalih ratničkih vještina u tom razdoblju razvijala posebno, pa tako i ju jutsu na razvoj kojega je uveliko uticao i kempo (kineski boks).

Interesantno je da je ju jutsu ratnicima (bushi) bio sekundaran način borbe koji se uvježbavao uz neko glavno oružje.

Ju jutsu se intenzivno razvijao od XII do XVII vijeka, kada u Japanu nastupa dugo razdoblje mira (period Tokugawa). To je razdoblje obilježeno prekvalifikacijom profesionalnih vojnika s najvećim ugledom u učitelje ju jutdua, što ima za rezultat više od 3000 stilova (ryu). Građansko društvo preuzima istaknuta mjesta u državnim ustanovama zbog nastalih građansko-socijalnih i političkih promjena, a ratnici gube dominantnu povlaštenu ulogu u društvu i degenerišu u sloj japanskog društva bez perspektive i produktivnosti.

U XIX vijeku mnogi stilovi borbe oružjem više se ne treniraju uglavnom zbog zabrane nošenja mača. Klasične ratničke vještine (bugei bujutsu), izvorište kojih je među ratnicima, u mirnom razdoblju postaju sekundarne razvojem ju jutsua, ne vježbaju samo tehnike borbe protiv nenaoružanog ili minimalno naoružanog protivnika, nego se izučavaju moral, filozofija i teologija. Težnja da se uz vježbanje tijela razvija i „zdrav duh“ tako poprima šire razmjere, što posebno pogoduje razvoju džudoa i aikidoa.

Osnivač džuda je Jigoro Kano, profesor književnosti i politike. Na temelju proučavanja sistema vježbanja u raznim ju jutsu školama, a prije svega u tenshin shinoy ryu i kito ryu, rasprava sa učiteljima u tim školama (sensei) i starih zapisa dwensho u kojima su opisivani „tajni“ specifični zahvati osnivača pojedinih škola, Jigoro Kano uspostavlja svoj vlastiti sistem vježbi i vježbanja. U 1882. godini otvara Institut kodokan džudo u Tokiju (ko-majstorstvo, do-put, kan-dvorana) u hramu Eisho u Shitaya dijelu Tokija, te javno promoviše sistem džudo vježbi NIPPON DEN KODOKAN DŽUDO. U toj je prvoj dvorani za vježbanje (dojo) na samo 12 tatamija (strunjača) započeo proučavati svoj sistem vježbanja koji i danas nosi ime kodokan džudo (Keiko Fukuda).